

برنامهء کنگرهء بین المللی مارکس

انگلس در سال ۱۸۹۵ یعنی تقریباً ۱۲ سال پس از مارکس و در حالی که همچنان به بررسی آثار او ادامه می داد، درگذشت. از این تاریخ به بعد است که می توان حقیقتاً از «مارکسیسم» سخن گفت. اگر این صدمین سال شایستهء آن است که به عنوان شاخصی در نظر گرفته شود، به نظر ما، به دو دلیل زیر است. دلیل اول، کارنامه است. با فروپاشی اتحاد شوروی و تکان سختی که چین در يك جهتگیری نوین به خود داده، يك مرحله تاریخی به وضوح به پایان رسیده است. دلیل دوم کنونی بودن پرسش هایی است که مارکس طرح کرده است. زیرا هنوز صفحه به درستی ورق نخورده بود که معلوم شد بشریت در اکثریت قاطع خویش، بیش از هر زمان دیگر، گرفتار همان ستم هاست. با گسترش نوین منطق های سرمایه داری، اندیشهء مارکس طراوت جدیدی به خود می گیرد. کارنامه، هم به تاریخ آراء و افکار خواهد پرداخت و هم به تاریخ جنبش ها و جوامعی که ادعای مارکسیسم داشتند. کارنامه به بازخوانی نقادانهء آثار مارکس و انگلس متکی است و مارکسیسم را در تنوع جریان هایش و در گوناگونی اندیشمندی که در تحول و تکامل آن سهم داشته اند و به ویژه در آراء و الگوهای سوسیالیسم که مارکسیسم پیشنهاد کرده است در مد نظر قرار خواهد داد. تاریخ سوسیالیسم و کمونیسم در مجموعهء تاریخ این قرن جای خواهد گرفت. نقشی که جنبش کارگری در هريك از جنبش های بزرگ (مبارزه علیه جنگ، علیه فاشیسم و

در حمایت از دموکراسی اجتماعی و سیاسی) ایفا کرده و همچنین تاریخ جوامع به اصطلاح «سوسیالیسم واقعاً موجود» مورد بررسی قرار خواهد گرفت. مسأله امروزین بودنِ مارکسیسم موضوع عمده کنگره خواهد بود و هدف این است که روشن شود صرف نظر از توان انتقادی مارکسیسم که در سطحی گسترده مورد قبول است، آیا مارکسیسم وسیله ای برای تحلیل و شناخت اختصاصی عصری که در آن به سر می بریم هست و آیا همچنان می تواند در ارائه یک بدیل سهمی ایفا کند؟

در باره بررسی های مربوط به اوضاع آینده، پژوهش های اخیر را مورد گفتگو قرار خواهیم داد که پارادایم مورد نظر را در تلاقی با دیگر پروپلماتیک ها از نو مطرح می کنند، یعنی با پروپلماتیک های زیست محیطی (اکولوژی) سیاسی، فمینیسم، نظریه انتقادی، علم اخلاق گفتار (éthique du discours)، نظریه های نظام جهان، نظریه های عدالت، فلسفه تحلیلی، جامعه شناسی کردار، نهادگرایی و نظریه تنظیم، شناخت شناسی و فلسفه های علوم و غیره. همچنین با روحیه ای قطعاً تعددگرا، این نکته را مورد بررسی قرار خواهیم داد که در عرصه جهانی جایگاه سنت مارکسیستی در تحقیقات علمی (جامعه شناسی، اقتصاد، تاریخ، حقوق و غیره) چیست و با دیگر عوامل مهمی که فرهنگ مدرن را می سازند چگونه برخورد و پیوندی دارد. مضمون های مورد نظر عبارتند از:

کارنامه: * تحلیل مارکسی از جامعه سرمایه داری، امروزین بودن تحلیل، گسترش ها و محدودیت های آن * مارکس، انگلس، انقلاب و دموکراسی * جنبش کارگری و جوامع به اصطلاح «سوسیالیسم واقعی» * مارکسیسم در فرهنگ این قرن (فلسفه، علوم اجتماعی، اقتصاد، نظریه فرهنگ و غیره) * تغییر بزرگ سال ۱۹۸۹ و آینده جوامع بلوک سوسیالیستی سابق.

مسائل کنونی: * استثمار کاپیتالیستی و طبقات اجتماعی امروز، بیکاری و «بحران کار» * ملت ها و خلق ها، امپریالیسم، جهانی شدن (mondialisation) سرمایه داری و نظام جهان، نهادهای فوق ملی (supranationales)، * شمال/جنوب، مهاجرت، اسارت بخشی از بشریت در چنگال گرسنگی و فقر * مبارزه طبقات، مبارزه خلق ها و مبارزات دموکراتیک، جنبش های نوین اجتماعی * بحران

و تنظیم سرمایه داری، نئولیبرالیسم، استقرار سرمایه داری در فضا/مکان های (spatialisations) نوین سرمایه داری، اشکال و منطق های بازار * دولت و دیوانسالاری، اشکال معاصر سلطه، «نژادها» و «اقوام» * روابط اجتماعی جنس، سلطهء مذکر، جنبش فمینیستی * منطق های فرهنگی سرمایه داری معاصر.

بررسی مربوط به اوضاع آینده: جنبش کارگری و عامل های تغییر تاریخی * زیست محیطی سیاسی * فمینیسم * حقوق بشر، شهروندی نوین، ایدهء (اندیشهء) عدالت * مفاهیم سوسیالیسم و کمونیسم * مدرنیته، پسا-مدرنیته * فرهنگ و اوتوپی * مسألهء علم اخلاق * مکاتب نئو مارکسیستی.

شورای علمی:

خوان مارتینز آلیه، المار التواتر، سمیر امین، اتی ین بالیبار، برنار بورژوا، ژان ایو کال وه، ژرژ دویی، رنه گالیسو، موریس گودلیه، دیوید هاروی، فردریک جیمسون، ژرژ لابیگا، ایو لاکوست، دومینیکو لوسوردو، میکائیل لووی، میلو نیکولیک، لوسیان سو، نیکولاس ترتولیان، آندره توزل، ژان ماری ونسان، میشل وول، امانوئل والرشتاین.

فهرست سخنرانی ها

Liste des communications

Adolfo ABASCAL, *Coeli, Bruxelles*, Marxisme, christianisme, utopie et projet viable. (مارکسیسم، مسیحیت، اوتوپی و پروژهء قابل اجرا)

Juan MARTINEZ-ALIER, *Université de Barcelone*, De l'économie politique à l'écologie politique.

(از اقتصاد سیاسی به زیست - محیطی سیاسی)

Cesar ALTAMIRA, *Université de Buenos Aires*, Marxismo critico o marxismo productivista. (مارکسیسم انتقادی و مارکسیسم مولدگرا)

Guillermo ALTAMEYA, *La democracia autogestionaria : subversiva y base*

- de una alternativa anticapitalista, El caso de la rebelion zapatista.
 (دموکراسی خودگردان واژگونگر است و استوار بر بدیلی ضد سرمایه داری،
 همانند شورش زاپاتیست ها)
 Samir AMIN, *Forum du Tiers-Monde, Dakar*, Le défi de la mondialisation.)
 جهانی شدن و مصاف آن
 Perry ANDERSON, *University of California*, Le capitalisme après le
 communisme. (سرمایه داری پس از کمونیسم)
 Tony ANDREANI, *Université de Paris-X*, Un socialisme pour
 demain. (سوسیالیسمی برای فردا)
 Wladimir ANDREFF, *Université de Paris-I*, L'évolution récente en Europe
 de l'Est. (تحولات اخیر در اروپای شرقی)
 Ricardo ANTUNES, *Université Campinas, Brésil*, Qual Crise de «Sociedade
 do trabalho » ?
 («جامعه کار» با چه بحرانی رو به روست؟)
 Ayoub JOSIANE, *UQAM, Québec*, Vingt ans de marxisme au Canada.
 (بیست سال مارکسیسم در کانادا)
 Etienne BALIBAR, *Université de Paris-X*, Enjeux des nouvelles luttes
 sociales. (داوهای مبارزات نوین اجتماعی)
 Solange BARBÉROUSSE, *Université de Paris-XIII*, Citoyenneté-
 sujet. (شهروندی-سوژه)
 Christian BARRERE, *Université de Reims*, Analyses de la société capitaliste
 contemporaine. (تحلیل هایی در باره جامعه سرمایه داری معاصر)
 M. L. BENHASSINE, *Université d'Alger*, Engels et les pays dominés, hier
 (انگلس و کشورهای تحت سلطه، در گذشته و حال)
 Daniel BENSÂÏD, *Université de Paris-VIII*, Misère écologique de
 l'économie politique. (فلاکت زیست - محیطی اقتصاد سیاسی)
 Francisco BERDICHEVSKY, *Thesis 11*, Autoritarisme, subjectivité sociale,
 macropouvoir. (اقتدار گرایی، ذهنی انگاری اجتماعی، قدرت کلان)
 Jean-Louis BERTOCCHI, *APST, CNRS 1084*, Actualité de l'analyse
 marxienne du travail. (امروزین بودن تحلیل مارکسی از کار)
 Chris BERTRAM, *Université de Bristol*, Individualisme et rationalité dans
 (فردگرایی و عقلانیت در مارکسیسم تحلیلی) le marxisme analytique.

Joël BIARD, *La Pensée*, Communisme et utopie.

(کمونیسیم و اتوپی)

Jacques BIDEZ, *Université de Paris-X*, Le socialisme.(سوسیالیسم)

Luis BILBAO, *Crítica de Nuestro Tiempo*, America Latina y la recomposicion de la teoria e de la organizacion marxistas.

(آمریکای لاتین و تدوین مجدد تئوری و سازماندهی مارکسیستی)

Eftichios BISTAKIS, *Utopia, Athènes*, Nature humaine et perspective socialiste.(طبیعت انسانی و چشم انداز سوسیالیستی)

Natalia BOCADOROVA, *Académie des Sciences de Russie*, Le marxisme-léninisme dans la linguistique soviétique des années 30.

(مارکسیسم - لنینیسم در زبان شناسی شوروی در دهه سوم این قرن)

Paul BOCCARA, *Université d'Amiens*, Pour une régulation systémique.(در)

(دفاع از تنظیم سیستمی)

Rudolf BOEHM, *Vlams Marxistisch Tijdschrift*, L'apologie marxiste du capitalisme.(ستایش مارکسیستی از سرمایه داری)

Nordin BOUMAZA, *Université de Grenoble*, Appartenance de classe et appartenance ethnique.(تعلق طبقاتی و تعلق قومی)

Alberto BURGIO, *Université de Bologne*, Vers un nouveau concept de théorie.(کوشش برای نیل به مفهوم تازه ای از تئوری)

Emilio CAFASSI, *Université de Buenos Aires*, Sur le concept de force de travail.(در باره مفهوم نیروی کار)

Juan Roman CAPELLA, *Université de Barcelone*, Sur le *Manifeste Communiste*.(در باره مانیفست حزب کمونیست)

Jérôme CECCALDI, Debord, lecteur de Marx.

(دوبور و نفوذ آثار مارکس در اندیشه او)

Daniel CEFAL, *Université de Paris-X*, Merleau-Ponty et le marxisme.(مرلوپونتی و مارکسیسم)

Pareh CHATTOOPADHYAY, *EHESS*, The Marxian Concept of Capital and the Soviet Experience.(مفهوم مارکسی سرمایه و تجربه شوروی)

Bernard CHAVANCE, *Université de Paris-VII*, La métempsychose de l'égalité dans la dialectique utopique de Marx.(تناسخ برابری در دیالکتیک

اتوپییک مارکس)

- Jean-Pierre COTTEN, *Université de Besançon*, Les représentations de l'agir (نمونه های تحرك طبقات فرودست) des classes subalternes.
- Pierre COURSA-SALIES, *Université de Paris-VIII*, Formes de travail et liberté. (اشکال کار و آزادی)
- Suzanne DE BRUNHOFF, *CNRS, Paris*, Mondialisation du capitalisme. (جهانی شدن سرمایه داری)
- Véronique DE RUDDER, *Université de Paris-VII*, Ethnicité et racisme. (قومیت و نژاد پرستی)
- Jean-Paul DELEAGE, *Université d'Orléans, ORSTOM*, Critique de l'écologie politique. (نقد زیست - محیطی سیاسی)
- Christine DELPHY, *CNRS, Paris*, Féminisme et marxisme, et enjeux actuels des luttes en France. (فمینیسم و مارکسیسم و داوهای کنونی مبارزات در فرانسه)
- Jean-Paul DEPRETTO, *Université de Toulouse*, La vision officielle de classe ouvrière en URSS. (بینش رسمی طبقه کارگر در اتحاد شوروی)
- Hélène DESBROUSSES, *CNRS, Paris*, Enquête sur l'idée qu'on se fait du marxisme. (تحقیق در باره تصویر که از مارکسیسم داریم)
- Ana DIENERSTEIN, Irene MUNEZ, *Doxa*, Actualité du marxisme en Amérique Latine. (امروزین بودن مارکسیسم در آمریکای لاتین)
- Patrick DIEUAIDE, *Université de Paris-I*, Les rapports de distribution comme forme et logique sociale de marché. (مناسبات توزیع همچون شکل و منطق اجتماعی بازار)
- Ruben DRI, *CEREST*, Reconstrucion de la racionalidad. (بازسازی عقلانیت)
- Gérard DUMENIL, *Université de Paris-X*, Mutation du capitalisme? Révision du marxisme? (تغییر کیفی در سرمایه داری؟ تجدید نظر در مارکسیسم؟)
- Jean-Pierre DURAND, *Université d'Evry*, Quelle lutte des classes dans l'entreprise actuelle? (چه نوع مبارزه طبقات در مؤسسات کنونی؟)
- Enrique DUSSEL, *Université de Mexico*, Marx, L'éthique matérielle et l'éthique formelle. (مارکس، علم اخلاق مادی، علم اخلاق صوری)
- Alicia FARINATI, *Université de Buenos Aires*, Société civile chez Hegel et Marx, le citoyen et le marché. (جامعه مدنی از نظر هگل و مارکس، شهروند و

بازار)

Geneviève FRAISSE, *CNRS, Paris*, Le travail, c'est la liberté. (کار یعنی.)

آزادی)

Bernard FREDERICK, *Journaliste*, Evolutions à l'Est. (تحولات در شرق)

Alan FREEMAN, *Capital and Class*, La plus value relative et la reproduction élargie. (ارزش اضافی نسبی و بازتولید گسترده.)

Jean-Paul GALIBERT, *Paris*, L'hypercapitalisme. (سرمایه داری افراطی)
René GALLISSOT, *Université de Paris-VIII*, Marx vaincu (provisoirement)
– موقتاً – ماركس – مارکس – موقتاً –
مغلوب انواع پوپولیسم شده است. آیا این ارتجاع است یا پایان انواع
ناسیونالیسم؟)

Florence GAUTHIER, *Université de Paris-VII*, Révolutions des droits de
l'homme et du citoyen. (انقلاب های مبتنی بر حقوق بشر و شهروندان)

Bernard GERBIER, *Université de Grenoble*, Analyse du capitalisme
contemporain. (تحلیلی در باره سرمایه داری معاصر.)

Maurice GODELIER, *CNRS, Paris*, Marx survivra-t-il à la disparition du
socialisme réel? (آیا مارکس با از میان رفتن سوسیالیسم [به اصطلاح واقعی]،
باز هم زنده خواهد ماند؟)

Keath GRAHAM, *Université de Bristol*, Marxisme analytique.

(مارکسیسم تحلیلی)

Jacques GRANDJONC, *Université d'Aix*, La nouvelle MEGA. Etat de
l'édition. (مجموعه جدید آثار مارکس و انگلس و وضع انتشار آن)

Richard GROULX, *UQAM, Montréal*, Foucault, lecteur de Marx. (میشل فوکو.)

و تأثیر آثار مارکس در او)

Celia GUEVARA, *Université de Buenos Aires*, La postmodernidad y la
ciudad latinoamericana. (پسامدرنیته و شهر در آمریکای لاتین)

Jacques GUIGOU, *Temps critiques*, Quelques précisions sur le système de
reproduction. (نکاتی چند در باب نظام بازتولید.)

Jacques GUILHAUMOU, *CNRS, Paris*, Marx et la Révolution
Française. (مارکس و انقلاب فرانسه.)

Wolf et Frigga HAUG, *Frei Universität, Berlin*, Présentation du Dictionnaire

- (معرفی فرهنگ تاریخی و. Historique et Critique du Marxisme (en 12 volumes)
 انتقادی مارکسیسم (در دوازده جلد)
 Josef HAVAS, Eszmeleth, *Budapest*, La langue comme conscience pratique,
 Observation sur une idée de Marx. نکته ای در بابِ زبان همچون وجدان عملی،
 ایده ای از مارکس)
 David HARVEY, John Hopkins University of Baltimore, La globalisation
 en question. (جهانی شدن در بوته آزمایش)
 Francisco HIDALGO, *CINDES*, La construction des nations et la
 reconnaissance des droits pluri-ethniques. (ساختِ ملت ها و به رسمیت
 شناختن حقوق چندقومی)
 Héléna HIRATA, *CNRS, Paris*, Les rapports sociaux de sexe. (مناسبات
 اجتماعی مبتنی بر جنس)
 Jacques HOARAU, *Revue M*, Réinterprétations du marxisme. (تفسیرهای
 مجدد از مارکسیسم)
 François HOUTART, *Université de Louvain-la-Neuve*, L'analyse marxiste
 de la religion. (تحلیل مارکسیستی از دین)
 Michel HUSSON, *IREs*, Quels modes de régulation depuis l'entrée en
 crise? (پس از ورود به بحران، چه شیوه ای از تنظیم؟)
 Ines IZAGUIRRE, *Université de Buenos Aires*, El lugar del cuerpo en la
 teoria marxiste. (جایگاه جسم (تن) در تئوری مارکسیستی)
 Fredric JAMESON, *Duke University*, Cinq thèses sur le marxisme
 réellement existant. (پنج تز در باره مارکسیسم واقعاً موجود)
 Domenico JERVOLINO, *Université de Naples*, Théorie de la praxis. (نظریهء
 پراکسیس)
 Boris KAGARLITSKY, *Université de Moscou*, La troisième gauche.
 (چپ سوم)
 Michel KAHEN, *Université de Bordeaux*, Nations, ethnies. (ملت ها، اقوام)
 Michel KAÏL, *Temps Modernes*, Marx et la politique (مارکس و سیاست)
 Agnès et Gabor KAPITANY, Eszmeleth, *Budapest*, Le mode de production
 intellectuel. (شیوه تولید فکری)
 Claudio KATZ, *Université de Buenos Aires*, Marx y la tecnologia.

(مارکس و تکنولوژی)

Jacques KERGOAT, *CNRS, Paris*, Remarques sur la lutte de classes.

(ملاحظات در باره مبارزه طبقاتی)

Danièle KERGOAT, *CNRS, Paris*, Rapports sociaux de sexe.

(مناسبات اجتماعی مبتنی بر جنس)

Nestor KOHAN, *Dialektica*, La périphérie du système mondial.

(مناطق پیرامونی نظام جهانی)

Alberto KOHEN, *Actuel Marx Argentine*, Marxismo y socialismo in América Latina. (مارکسیسم و سوسیالیسم در آمریکای لاتین)

Yves KOUNOUGOUS, *Université de Brazzaville*, Marxismes africains, quel avenir ? (انواع مارکسیسم آفریقائی و آینده آنها)

Eustache KOUVELAKIS, *CNRS, Paris*, Y a-t-il une politique du travail chez Marx? (آیا مارکس سیاست ویژه ای برای کار دارد؟)

Jean-Marc LACHAUD, *Université de Bordeaux-III*, Art, réalité et utopie.

(هنر، واقعیت و اوتوپیی)

Jean-Louis LASCASSE, *CSU, CNRS, Paris*, Théorie de la contradiction, contradictions de la théorie. (تئوری تضاد، تضادهای تئوری)

Byung Chun LEE, *Seoul*, Est-ce que la radicalisation de la contractualité suffit ? A propos de la théorie de la modernité de J. Bidet.

(آیا رادیکالیزه کردن قراردادیت کافی ست؟ در باره نظریه مدرنیته اثر ژاک بیده)
Sergio LESSA, *Université de Alagoas, Brésil*, Lukacs et l'ontologie.

(لوکاچ و هستی شناسی)

Hervé LETHIERRY, Jaurès continuateur de Marx.

(ژان ژورس ادامه دهنده راه کارل مارکس)

Alain LIPIETZ, *L'écologie politique et l'avenir du marxisme*.

(زیست-محیطی سیاسی و آینده مارکسیسم)

Domenico LOSURDO, *Université d'Urbino*, Bilan historique du marxisme au XIXe siècle. (کارنامه تاریخی مارکسیسم در قرن نوزدهم)

Dominique LEVY, *CEPREMAP*, Mutation du capitalisme? Révision du marxisme? (تغییر کیفی در سرمایه داری؟ تجدید نظر در مارکسیسم؟)

Myriam LEVY, Michel LEQUENNE, *Utopie critique*, Autour de «Classe et genre». (پیرامون «طبقه و نوع»)

- Roland LEW, *Université Libre de Bruxelles*, URSS et Chine, Pertinence et (صحت و سقم مقایسه) impertinence de la comparaison.
- Edgardo LOGIUDICE, *Université de Buenos Aires*, Viejas y nuevas formas de lucha de los pobres. (اشکال قدیم و جدید مبارزه فقرا)
- Jean LOJKINE, *CNRS, Paris*, Le marxisme face à révolution informationnelle. (مارکسیسم در برابر انقلاب اطلاعاتی)
- Michaël LÖWY, *CNRS, Paris*, La dialectique marxiste du progrès, et l'enjeu actuel des mouvements sociaux.
- (دیالکتیک مارکسیستی پیشرفت و داو کنونی جنبش های اجتماعی)
- Henri MALER, *Futur Antérieur*, L'Utopie avant et après Marx. (اوتوپی، قبل از مارکس و بعد از او)
- Juan Carlos MARIN, *Université de Buenos Aires*, Los sin trabajo, ciudadanía sin nacion. (بی کاران، شهروندی بدون ملت-کشور)
- Gus MASSIAH, *CEDETIM, AITEC*, Un nouvel internationalisme en réponse à la mondialisation. (انترناسیونالیسمی نوین در پاسخ به جهانی شدن سرمایه)
- Claude MAZAURIC, *Université de Rouen*, Quel communisme rencontre Marx à Paris en 1840 ? (مارکس در ۱۸۴۰ با چه نوع کمونیسمی در پاریس مواجه شد؟)
- Solange MERCIER-JOSA, *CNRS, Paris*, Etat et société civile : Hegel, Marx, Carl Schmitt. (دولت و جامعه مدنی، از نظر هگل، مارکس و کارل اشمیت)
- Marc MESCHAEEL, *Centre tricontinental, Bruxelles*, L'analyse marxiste des faits culturels et de la religion. (تحلیل مارکسیستی در باره دین و رویدادهای فرهنگی)
- Jean MILIOS, *Université Nationale Technique d'Athènes*, Contemporary capitalist societies and theory of social classes. (جوامع سرمایه داری معاصر و نظریه طبقات اجتماعی)
- Jean-Paul MOLINARI, *Université de Nantes*, La classe ouvrière, acteur politique. (طبقه کارگر، بازیگر سیاسی)
- Virgina Garcia MONTECORAL, *Alfaguara, Uruguay*, Marxismo vs. marxismo.
- Sara MORACE, *Socialismo o Barbarie*, Féminisme : genre, préhistoire et

- limites du marxisme. (فمینیسم: نوع، ماقبل تاریخ و محدودیت های مارکسیسم)
 Fernando MOYANO, *Alfaguara, Uruguay*, Marxismo vs. marxismo.
 Irene Inés MUNOZ, *Université de Buenos Aires*, Tendances actuelles de la pensée politique socialiste. Le cas argentin.
 (گرایش های کنونی اندیشهء سیاسی سوسیالیستی. نمونهء آرژانتین)
 Numa MURARD, *Université de Paris-VII*, Autour de la citoyenneté.
 (پیرامون شهروندی)
 Milos NIKOLIC, *Ancien Directeur du Centre Cavtat*, Evolution des sociétés d'Europe Centrale et d'Europe de l'Est : quelques perspectives.
 (تحول جوامع اروپای مرکزی و اروپای شرقی: چند چشم انداز)
 Leslek NOWAK, *Poznan Studies*, The Myth of Marxist Roots of «real socialism».
 (اسطورهء ریشه های مارکسیستی «سوسیالیسم [به اصطلاح] واقعی»)
 Guido OLDRINI, *Université de Bologne*, Marxisme et théorie de l'individualité. (مارکسیسم و نظریهء فردیت)
 Sylvia OSTROWETSKY, *Université de Picardie*, Parcours spatial, parcours social de l'immigration. (مسیر فضا/مکانی و مسیر اجتماعی مهاجرت)
 Alberto PEDROCINI, *Université de Buenos Aires*, Marx et les droits de l'homme. (مارکس و حقوق بشر)
 Nia PERIVOLAROPOULOU, *L'Homme et la Société*, Média et citoyenneté. (رسانه های گروهی و شهروندی)
 Stefano PETRUCCIANI, *Université de Rome*, Marx et le nihilisme, La polémique Marx/Stirner. (مارکس و نیهیلیسم، جدل بین مارکس و اشترنر)
 Germinial PINALIE, *La théorie de l'action politique chez Debord*. (تئوری عمل سیاسی از نظر دبور)
 Jean-Yves POTEL, *Le travailleur citoyen*. (کارگر شهروند)
 Yvon QUINIOU, *Actuel Marx*, La question morale dans le marxisme. (مسألهء اخلاق در مارکسیسم)
 Georg POLIKEIT, *Marx-Engels Stiftung*, Sozialismus als Alternative zum Kapitalismus im kommenden Jahrhundert. (سوسیالیسم به عنوان آلترناتیو سرمایه داری در صد سال آینده)
 Henri PROVVISOR, *L'intercompréhension et le changement social*.

(تفاهم متقابل و تغییر اجتماعی)

Henri RADU-FLORIAN, *Université de Bucarest*, Pour un renouvellement de l'idée de socialisme. (در راه نوسازی ایده سوسیالیسم)

Beatriz RAJLAND, *Université de Buenos Aires*, La démocratie, l'inégalité et l'Etat. (دموکراسی، نابرابری و دولت)

Helmut REICHEL, *Brème*, Kritik der politischen Ökonomie als Konstitutionstheorie des Wertes.

(نقد اقتصاد سیاسی به عنوان نظریه ساخت ارزش)

Jean ROBÉLIN, *Université de Besançon*, Les représentations de l'agir des classes subalternes. (نمونه های تحریک طبقات فرودست)

Pierre ROUSSET, *Université de Paris-VIII*, Ecologie, Marxistes, écologistes questionnements croisés: (اکولوژی، مارکسیست ها، اکولوژیست ها: پرسش

هایی در تقاطع با یکدیگر)

Pierre RUSCASSIE, *Démocratie et socialisme*, Quand le nationalisme est ouverture sur l'internationalisme. (وقتی ناسیونالیسم راهی ست به سوی

انترناسیونالیسم)

Marc SAINT-UPÉRY, *Ecologie politique*, Nouveaux internationalismes.

(انواع نوین انترناسیونالیسم)

Pierre SALAMA, *Université de Paris-VIII*, La nouvelle dépendance financière dans les pays sous-développés.

(وابستگی جدید مالی در کشورهای توسعه نیافته)

Danielle SALLENAVE, *Université de Paris-X*, Le marxisme ordinaire.

(مارکسیسم عادی)

Catherine SAMARY, *Université de Paris-XI*, La crise des pays dits socialistes est-elle un échec du marxisme? (بحران کشورهای به اصطلاح

سوسیالیستی، آیا به معنای شکست مارکسیسم است؟)

Hans-Jörg SANDKÜHLER, *Université de Brème*, Le statut de la théorie marxiste. (وضع نظریه مارکسیستی)

Arioaldo de Oliveira SANTOS, *Université de Londrina, Brésil*, Marx, Engels et la I^e Internationale. (مارکس و انگلس و انترناسیونال اول)

Niko SCHVARZ, *Montevideo*, L'Amérique latine et l'utopie renouvelée. (آمریکای لاتین و اوتوپیی نو سازی شده)

- Lucien SÈVE, La question du communisme. (مسأله کمونیسم)
- Constantin STAMATIS, *Université de Thessalonique*, Théorie critique de la justice sociale. (تئوری انتقادی عدالت اجتماعی)
- Jean-Paul TERRENOIRE, *CNRS, Paris*, Régulation éthique et de la subjectivité morale. (تنظیم اتیکی و شمه ای در ذهنیت اخلاقی)
- Nicolas TERTULIAN, *EHESS*, Pour une théorie marxiste de la subjectivité. (کوشش برای طرح یک تئوری مارکسیستی در باره ذهنی انگاری)
- Jacques TEXIER, *CNRS, Paris*, Révolution et démocratie dans la pensée politique de Marx et Engels. Les aspects problématiques de la théorie. (انقلاب و دموکراسی در اندیشه سیاسی مارکس و انگلس. جنبه های پروبلماتیک این تئوری)
- Jean-Paul THOMAS, *Raison Présente*, Socialisme et utopie. (سوسیالیسم و اوتوپیی)
- Ivo TONET, *Université de Alagoas, Brésil*, Marxisme et théologie de la libération. Raison et foi. (مارکسیسم و الهیات رهایی بخش. عقل و ایمان)
- Angela TUDE de SOUZA, *Université de Campinas, Brésil*, Crise du nouvel ordre mondial. (بحران نظم نوین جهانی)
- Ferenz TÖKEI, *Académie des Sciences de Hongrie*, Utopie du socialisme d'Etat. (اوتوپیی سوسیالیسم دولتی)
- André TOSEL, *Université de Paris-I*, Les représentations de l'agir des classes subalternes. (نمونه های تحرك طبقات فرودست)
- Pierre TURPIN, *CNRS, Paris*, le marxisme et la nouvelle génération. (مارکسیسم و نسل جدید)
- Michel VAKALOULIS, *Université de Paris-VIII*, Capitalisme postmoderne et nouvelle politisation. (سرمایه داری پسامدرن و سیاسی کردن های جدید)
- Jacques VALIER, *Université de Paris-X*, Les politiques sociales dans les pays sous-développés. (سیاست های اجتماعی در کشورهای توسعه نیافته)
- Marc VANDEPITTE, *Vlams Marxistisch Tijdschrift*, Marxisme et postmodernisme. (مارکسیسم و پسامدرنیسم)
- Jose Gabriel VAZEILLES, *Université de Buenos Aires*, La adolescencia de la dialectica. (نوجوانی دیالکتیک)
- Michel VERRET, *CNRS, Paris*, Qu'est devenue la classe ouvrière depuis

Marx? (از زمان مارکس تا کنون، طبقهء کارگر چه تحولی یافته است؟)
Jean-Marie VINCENT, *Université de Paris-VIII*, Comment se débarrasser du
marxisme. (چطور می توان از دست مارکسیسم نجات یافت؟)
Franck-Dominique VIVIEN, *Université de Reims*, Marxisme et écologie
politique, La tentative de Sergueï Pololinsky, (مارکسیسم و اکولوژی سیاسی،
نگاهی به اقدام سرگئی پولولینسکی)
Joachim WILKE, *URA 1394*, La Raison au bouquet interculturel.
(عقلی آمیزهء چند فرهنگ)
Michel BUENZOD, *Lausanne*, Sept jours dans la vie du jeune Karl Marx,
pièce en sept journées.
(هفت روز در زندگی مارکس جوان، نمایشنامه ای در هفت روز)